

D
tonia"

ndume, et Tšai-
eelkõige sügavalt
mitte aga hasart-
lab mängija vastu
iseloostatakse
teatrikirjanduse
nist saab kaardi-
otsides oma vae-
in Hermani kaar-
mõtte süvenemist
tsemiseni. Esma-
ermani mõte kaar-
teses pildis, kuul-
ivat vana krahvin-
s pildis meenutab
lukatud mõtet
krahvinnaga ja ot-
e kaardi saladuse
ab Liisa pakutud
krahvinna ruumi-
a, et need juhusli-
vad tõugata Her-
slikule teele, mida
inna vastu oma
misele. Sest Her-
na ihaldatava elu-
on paratamatu,
d ühiskonnas, kus
eseinad lahutavad

Void Paldre Hermanina Tšaikovski operis „Padaemand“

huta Hermani kaasosa krahvinna surmas, kuid kellel pole enam mõtet elada, kui ta näeb purunemas oma armastust.

Ka Liisa eraldub üksikuna oma ühiskonnast ja seda oma erakordselt suure tundejõu tõttu. Nii Herman kui Liisa on vastamisi asetatud oma kaasaja kindlates rööbastes kulgeva eluga ja mõlemad hukuvad sellele vastuvoolu asetudes. Nende armastus kujuneb sügavaks tragöödiaks selle ühiskonna taustal, mis on tulvil ebavõrdsusi.

Asjanähtud ja juba mõnda aega lavale oodatud „Padaemand“ tuli ettekandele prof. Georg Tugolessovi esiklavastusena meie teatrilaval. Küllaldane valmimisaeg ja tugev lavastajakäsi andsid siin meeldiva tulemuse. Lavastaja oli küllaldase selguse ja järjekindlusega välja toonud ooperi juhtmotive, veelgi tublimaks

saavutuseks tahaks aga pidada tolle-
aegse ühiskondliku koloriidi tabamist
detailide peene väljatöötuse kaudu.
Juba ooperi algosas tunnetame me
Hermani üksisuisust, tema püüdmi-
ste vastamisipõrkamist valitseva tege-
likkusega. Peaosalist ümbritseks nagu
ängistav õhkkond, mis muutub
tegevustiku arenedes üha rüsumak-
maks. Lavastajal on õnnestunud
üsna kujukalt lasta Hermani ja
Liisa tragöödiat välja kasvada aja
ühiskondlikust taustast. Enam järje-
kindlat ja mitmekesisemates tooni-
des esitamist oleks tahtnud näha aga
Hermani armastuse puhul, kuna ette-
kandes kippus ülekaalu võtma Her-
mani kaardimängu-iha. Tundus, et
jäl nõrgaks side Hermani armastuse,
— kaardimängu päris-tõukejõu — ja
tegelikuks saanud kaardimängu-iha
vahel.

Suurepäraselt saavutust tahaks see-
kord märkida lavakujundaja ENSV
teenelise kunstitegelase Voldemar
Haasi töös. Napil „Estonia“ laval oli
antud maksimaalne avaruse-illusioon,
mis tuli eriti kasuks kolmandas pil-
dis. Üksikud, nii siseruume kui ka
välispaiku märkivad lavapildid olid
kujundatud suure hoole ja leidlikku-
suga, kusjuures oli tabatud hästi ajas-
tule tüüpiliselt iseloomulikke. Õnnes-
tunud lavakujundusele lisaks ENSV
teenelise kunstitegelase ordenikand-
ja Natalie Mei kostüümid, aitas see
kõik suurepäraselt elustada Peterburi
19. sajandi algust, milles toimus te-
gevustik.

Nagu juba üteldud, oli lavastaja
Georg Tugolessovi erilist rõhku pan-
nud lavastuse detailsele väljatöötlu-
sele, et kätte saada peaosaliste tra-
göödiaks kaasamängivat tausta. Ühen-
duses sellega oli lavastaja nähtavasti
rohkesti tööd teinud koori elamapa-
nemisega ja peab nentima, see oli
andnud üllatavalt tõhusaid tulemusi.
Pole ammu näinud koori sellise ilme-
kusega kaasa mängimas, võiks ütelda
koguni elamas, kui seda juhtus äsja
esietendunud „Padaemandas“. Eriti
tõstaksin siin esile koori etteastet vii-
mases pildis, kus koori hoogne esine-
mine lausa pani imestama ja rõo-

mustas. See on tõenduseks, et „Esto-
nia“ koor, mis on ilmutanud laval
seni järjekindlat kätteõpitud ja tui-
ma esinemist, on suuteline enamatki
pakkuma.

„Padaemanda“ lavastus andis rõo-
mustavaid tulemusi ka üksikosade
täitmisel. Mängulises osas küllaltki
märkimisväärne on Voldemar Paldre
esinemine Hermani osas. V. Paldre-
le, keda me esmakordselt nägime
„Estonia“ laval „Tasuleekide“ Neeme
osas ja milline osa oli lauljale üldse
esimeseks esinemiseks, on asjanähtud
Hermani tubliks edusammuks. Antud
kuju pole küll veel täiuslik (nagu
juba eelpool vihjatud, ei ole tõlgit-
suses küllalt tihedalt ja veenvalt seotud
Hermani armastus ja kaardimän-
gu-iha), kuid kontuurid on üldjoonis
õiged ja ei tõkesta millegagi ooperi-
tuumale kaasa elamast.

Märkimisväärne saavutus oma
kunstiküpsuselt on ENSV teenelise
kunstniku ordenikandja Olga Lunde
Liisa. Tema Liisa on elustatud haa-
rava tundejõuga, mille järjekindel
kasv viib realselt usutava lõpp-lä-
henduseni. Tubli saavutus on Enna
Maripuu Poliina. See kuju on antud
resonantsiks Liisale ja seda oli E. Ma-
ripuu oma Poliinas hästi tabanud.

Jenny Siimoni krahvinna ja Voo-
tele Veikati Tomski olid elustatud
küllaldase kontuurikindlusega. Roh-
kemat nüansseerimist oleks tahtnud
näha Ants Aasma vürst Jeletski osas.

Üsna kauneid tulemusi andis „Pa-
daemanda“ ettekandes seekord ka
tantsurühm Anna Ekstoni juhtimi-
sel. Kolmanda pildi pastoraal oli läbi
viidud meeldiva graatsiaga ja üsna
hea esitusühtluses.

„Estonia“ võib märkida „Pada-
emanda“ lavastust kui tublit tulemust
oma lõppeva hooaja repertuaaris. Ja
seda nii lavastaja kui solistide- koo-
ri ja tantsurühma hoolsalt etteval-
mistatud töötulemusena.

KARIN KASK